

UNIVERSITATEA
LUCIAN BLAGA
— DIN SIBIU —

TEZĂ DE ABILITARE

Conf. dr. Horațiu Dura

2024

**UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA” DIN SIBIU
FACULTATEA DE MEDICINĂ**

**ASPECTE ALE CERCETĂRII ÎN
SPECIALITATEA MEDICINĂ LEGALĂ**

—

**INTERDISCIPLINARITATE MEDICALĂ
ȘI BIOMEDICALĂ,
IMPLICAȚII JURIDICE**

Conf. dr. Horațiu Dura

2024

**UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA” DIN SIBIU
FACULTATEA DE MEDICINĂ**

**ASPECTE ALE CERCETĂRII ÎN
SPECIALITATEA MEDICINĂ LEGALĂ**

—

**INTERDISCIPLINARITATE MEDICALĂ,
BIOMEDICALĂ ȘI IMPLICAȚII
JURIDICE**

Rezumat

Conf. dr. Horațiu Dura

2024

Tema Tezei de Abilitare cuprinde principalele domenii de interes ale mele și a fost aleasă pentru a evidenția direcții importante de cercetare legate de specialitatea medicină legală, care este strâns corelată cu domeniul medico-chirurgical, domeniul psihiatriei medico-legale, al științelor morfologice, al biotehnologiei și al științelor juridice.

Structura lucrării a fost concepută astfel încât să acopere elementele esențiale ale unei de teze de abilitare, conținând principalele contribuții științifice de la acordarea titlului de Doctor în științe medicale, un capitol care cuprinde dezvoltarea carierei și propunerile ulterioare de dezvoltare, rezumate în limbile română și engleză, precum și referințele bibliografice.

Prima secțiune a tezei cuprinde principalele studii efectuate în domeniul medicinei legale. În primul rând m-am axat pe tanatologia medico-legală, un capitol semnificativ al specialității, în care am prezentat cele mai relevante publicații în domeniu, cu implicații sociale importante.

Apoi, mi-am îndreptat cercetările spre o altă arie de interes a specialității amintite, traumatologia medico-legală, unde medicina legală își aduce aportul în studiul patologiei traumatice, atât din punct de vedere medical (prin stabilirea de către medicul legist a consecințelor traumei asupra organismului) dar și juridic (civil și penal), în vederea încadrării juridice a faptelor. Aceste studii au pus accentul pe interdisciplinaritatea medicală, prin colaborarea cu specialiști din domeniul medico-chirurgical (inclusiv cu implicațiile medico-legale aferente – culpă, malpraxis), reușind să efectuăm cercetări multidisciplinare de calitate într-un de interes major.

Din punct de vedere al implicațiilor juridice ale traumatologiei medico-legale, studiile s-au axat în principal pe resursele recuperatorii posttraumatice. Tratamentul specific și recuperator necesar în urma unor traume asupra aparatului osteo-articular (în principal fracturi osoase), durata acestui tratament, sechelele algo-funcționale, sunt extrem de importante în încadrarea juridică a faptei, atât pe parte penală (prin stabilirea, prin expertiza medico-legală, a zilelor de îngrijri medicale necesare pentru vindecarea leziunilor traumatice suferite), cât și pe parte civilă (durata recuperării, valoarea despăgubirii). În acest sens, intervențiile ortopedice de osteosinteză/protezări/implanturi au schimbat în mod constant paradigma acestei recuperări de-a lungul timpului, iar tehnicile inovative din domeniul biomaterialelor, precum și cercetările viitoare, sunt de natură a reduce semnificativ perioada de recuperare, cu beneficii, în primul rând, asupra stării de sănătate a omului. Nu în ultimul rând însă, din prisma medicinei legale, aceste

inovații își aduc aportul inclusiv în aprecierea corectă a încadrării juridice (penală, civilă), a stării de invaliditate, a capacității de muncă – care fac și ele obiectul medicinei legale.

Astfel, cercetările mele s-au orientat, în cadrul unor echipe multidisciplinare, cu specialiști din domeniul medical și non-medical, în zona biomaterialelor și biotehnologiilor, preocupare care este superpozabilă și domeniilor de științe morfologice (pe care le-am acoperit de-a lungul carierei – anatomie, histologie), corelarea între structurile anatomice umane și biomaterialele implantate, fiind o condiție esențială a recuperării posttraumatice osteoarticulare.

O altă arie de cercetare pe care m-am axat de-a lungul carierei medicale și didactice a fost cea referitoare la aspectele privind legislația medicală, organizarea profesională, etica și deontologia medicală - discipline care, prin natura lor juridică, sunt strâns corelate cu medicina legală.

De asemenea, o direcție pe care am avut-o în vedere până în prezent și pe care doresc să o dezvolt în continuare este psihiatria medico-legală. Acest domeniu cu caracter multidisciplinar (implicand specialiști din medicina legală, psihiatrie, psihologie, profesioniști din domeniul juridic) are drept scop expertizarea psihiatrică a persoanelor în spețe penale (aprecierea discernământului față de o faptă penală) și civile (stabilirea capacității de exercițiu). Finalitatea acestei expertizări este încadrarea juridică, dar și conturarea unei conduite preventive psihiatrice medico-legale. Având în Vedere bogata experiență practică și organizarea/participarea la numeroase conferințe în acest domeniu, îmi doresc să extind în viitor cercetarea în acest domeniu,, prin derularea de proiecte și publicarea de articole de specialitate multidisciplinare (cu implicarea specialiștilor din domeniul psihiatriei, psihologiei, precum și a profesioniștilor din domeniul juridic).

A doua secțiune a tezei de abilitare cuprinde realizările profesionale și academice.

În cea ***de-a treia secțiune*** a tezei sunt rezumate principalele proiecte de cercetare la care am participat în trecut, dar și cele derulate în prezent.

Secțiunea finală descrie câteva aspecte ale viitoarelor direcții de evoluție și dezvoltare a carierei universitare - inițierea unor proiecte de cercetare științifică, publicarea rezultatelor cercetării în reviste de specialitate recunoscute naționale și internaționale, continuarea cercetărilor multidisciplinare, implicarea studenților-doctoranzi în activitatea de cercetare - toate aceste direcții având ca scop creșterea competențelor profesionale medicale, implementarea tehnologiilor inovative în domeniul medico-legal și medico-chirurgical, cu continuarea, în

aceeași notă, a abordării multidisciplinare specifice unei specialități – medicina legală, situată atât la interferența specialităților medico-chirurgicale, cât și la granița cu științele juridice.

**„LUCIAN BLAGA” UNIVERSITY OF SIBIU
FACULTY OF MEDICINE**

**ASPECTS OF FORENSIC MEDICINE
RESEARCH**

-

**MEDICAL AND BIOMEDICAL
INTERDISCIPLINARITY AND LEGAL
IMPLICATIONS**

Abstract

Assoc. Prof. Horațiu Dura MD, PhD

2024

The topic of the habilitation thesis covers my main areas of interest and has been chosen to highlight important research directions related to the specialty of forensic medicine, which is closely related to the fields of medico-surgical medicine, forensic psychiatry, morphological sciences, biotechnology and legal sciences.

The structure of the habilitation thesis has been designed to cover the essential elements of such a thesis, it contains the main scientific contributions since the award of the title of Doctor of Medical Sciences, a chapter covering career development and further development proposals, summarized in Romanian and English, as well as bibliographical references.

The first section of the thesis covers the main studies carried out in the field of forensic medicine.

First of all, I focused on forensic tanatology, a significant chapter of the specialty, in which I presented the most relevant publications in the field, with important social implications.

Then, I turned my research to another area of interest of the mentioned specialty, forensic traumatology, where forensic medicine brings its contribution to the study of traumatic pathology, both from a medical point of view (by the forensic pathologist establishing the consequences of the trauma on the body) and from a legal point of view (civil and criminal), in order to legally frame the facts. These studies have emphasised medical interdisciplinarity, through collaboration with specialists in the medical-surgical field (including related medico-legal implications - fault, malpractice), succeeding in carrying out quality multidisciplinary research in this field of major interest.

In terms of the legal implications of forensic trauma, studies have focused on post-traumatic recovery resources. The specific treatment and recovery required following trauma to the osteo-articular apparatus (mainly bone fractures), the duration of this treatment, the algo-functional sequelae, are extremely important in the legal framing of the crime, both on the criminal side (by establishing, through forensic expertise, the number of days of medical care required to heal the traumatic injuries sustained) and on the civil side (duration of recovery, amount of compensation). In this respect, orthopedic osteosynthesis/protheses/implants have steadily changed the paradigm of this recovery over time, and innovative techniques in the field of biomaterials, as well as future research, are likely to significantly reduce the recovery period, with benefits for human health. Not least, from the point of view of forensic medicine, these

innovations also contribute to the correct assessment of legal classification (criminal, civil), disability status and working capacity - which are also the subject of forensic medicine.

Thus, my research has been oriented, within multidisciplinary teams, with medical and non-medical specialties, in the area of biomaterials and biotechnologies, a concern that is also superimposable on the fields of morphological sciences (which I have covered throughout my career - anatomy, histology), an essential condition being the correlation between human anatomical structures and implanted biomaterials, for the purpose of post-traumatic osteoarticular recovery.

Another area of research that I have focused on throughout my teaching career has been in the areas of medical legislation, professional organisation medical ethics and deontology, disciplines that are closely related by their legal nature to forensic medicine.

One of the areas of interest that I have focused on so far, and which I wish to develop further, is forensic psychiatry. This field is multidisciplinary in nature (involving specialists in forensic medicine, psychiatry, psychology and legal professionals) and aims to provide psychiatric expertise on individuals in criminal cases (assessment of discernment in relation to a criminal offence) and civil cases (determination of capacity to practise), the purpose of which is, on the one hand, legal and, on the other hand, preventive forensic psychiatric.

Given the practical experience gained and participation in conferences so far, in I would like to further develop research in this field by expanding the, by publishing specialist articles of a multidisciplinary nature (involving specialists in the field of psychiatry, psychology, legal professionals).

The second section of the habilitation thesis covers professional and academic achievements.

The third section of the thesis summarises the main research projects carried out to date and the implications for future projects.

The final section describes some aspects of future directions for the evolution and development of the academic career, through the initiation of scientific research projects, publication of research results in recognised national and international journals, continuation of multidisciplinary research, involvement of PhD students in research activity, all these directions aiming at increasing medical professional skills, implementing innovative technologies in the medico-legal and medico-surgical field, continuing, on the same note, multidisciplinary studies

specific to a specialty - forensic medicine, located both at the interface of medico-surgical specialties and at the border with legal sciences.

CUPRINS

Rezumat.....	5
Abstract.....	9
Secțiunea I – realizări științifice.....	14
1.1 În sfera medicinei legale.....	14
1.1.1 Tanatologie medico-legală.....	14
1.1.2 Traumatologie medico-legală - interdisciplinaritate medicală și implicații juridice.....	22
1.1.3 Recuperare posttraumatică, biomateriale – implicații juridice.....	51
1.2 Legislație medicală, bioetică, deontologie medicală, aspecte ale profesiei de medic.....	89
1.3 Psihiatrie medico-legală.....	100
Secțiunea II – realizări profesionale și academice.....	103
2.1 Realizări profesionale.....	103
2.2 Realizări academice.....	104
Secțiunea III – proiecte de cercetare.....	105
Secțiunea IV – plan de evoluție și dezvoltare a carierei universitare.....	106
Referințe bibliografice.....	110